

INHOUD

Inleiding	4	Amigurumi	90
Aan de slag	6	Tunisch haken	98
Haaknaalden	6	Tunisch entrelac-haken	106
Andere gereedschappen	8	Freeform haken	110
Alles over garen	10	Jacquard haken	112
Patronen en tekeningen lezen	14	Moderne granny squares	120
Basissteken	16	Intarsia haken	128
Stekenvariaties	26	Plaid en tartan	130
Moderne technieken	36	Om een koord heen haken	132
Van-hoek-tot-hoekhaken	38	Marokkaanse tegels	134
Mozaïekhaken	46	Algemene technieken	136
Overlappend haken	52	Randen en versiersels	138
Borduren op haakwerk	58	Speciale technieken	144
Haken op het oppervlak	64	Afwerken	146
Filethaken	68	Dankwoord	149
Kleuren gepland laten clusteren	72	Over de auteur	149
Supersize haken	76	Leveranciers	149
Ombréhaken met meerdere draden	80	Register	150
Boordsteek en kabels haken	82		

INLEIDING

Dit boek gaat over modern haken en geeft weer wat mensen nu maken. Het is de ultieme gids voor alle haaktechnieken en stekenpatronen voor het maken van prachtige, eigentijdse projecten. Uiteraard worden de basissteken behandeld – de bouwstenen van alle haakprojecten – en er komen nieuwe technieken en varianten aan bod, voor het creëren van prachtige, geometrische patronen of complexe ontwerpen. Ook worden de moderne garens behandeld en hoe je die kunt gebruiken voor trendy haakprojecten. Naast de vertrouwde maar misschien wat saaie vezels hebben we tegenwoordig de keuze uit allerlei moderne materialen, zoals recyclede en milieuvriendelijk geproduceerde garens, plantaardige, veganistische garens of met de hand gesponnen garens van de vachten van oerschappen en alles ertussenin, van zowel kleinschalige producenten als grote fabrikanten.

In dit boek vind je patronen om je op weg te helpen, maar je hoeft je zeker niet te beperken tot deze voorbeelden – in dit boek draait het juist om het zelf combineren van technieken en materialen. Als het motief van het Van-hoek-tot-hoekkussen je aanspreekt maar je geen behoefte hebt aan een nieuw kussen in huis (dat kan gebeuren), dan kun je de schematische tekening ook voor een ander project gebruiken, zoals een wandkleed. Wil je de muts uit dit boek maken maar houd je niet van kabels? Kies dan een ander patroon uit het gedeelte met stekenvariaties (bobbels misschien?). Je kunt ook andere garens gebruiken, afhankelijk van je voorkeur of stemming – maak bijvoorbeeld de Ammonietonderzetter met zeer dik koord, zodat een vloerkleed ontstaat. Als dat geen blikvanger wordt...

Dit boek bestaat uit meerdere delen:

- + In het eerste deel vind je wat je nodig hebt om te beginnen, van informatie over haaknaalden, gereedschappen en het kiezen van garens tot instructies voor het lezen van de patronen, tekeningen en symbolen.
- + In het deel Basissteken worden de standaard haaksteken behandeld en hoe je deze onmisbare steken stap voor stap kunt maken – handig voor beginners of om je kennis op te frissen.
- + Het hoofdgedeelte van dit boek, Moderne technieken, behandelt alle technieken van vandaag de dag, met bijpassende projecten. Hier leer je prachtige projecten te maken met behulp van foto's, schematische tekeningen en telpatronen.
- + Tot slot tref je het gedeelte Algemene technieken aan, met instructies voor het afwerken en versieren van je projecten en met speciale technieken voor een verfijnd en professioneel eindresultaat.

AAN DE SLAG

HAAKNAALDEN

Het woord zegt het eigenlijk al: een haaknaald is een soort naald met een haak aan het uiteinde. Een standaard haaknaald is korter dan een breinaald, aangezien je maar één steek per keer op je haaknaald maakt (een paar uitzonderingen daargelaten). Aan het ene uiteinde bevindt zich de haak en het andere uiteinde is plat (de handgreep); vaak is hier de maat in gestanst.

Haaknaalden zijn verkrijgbaar in verschillende maten om te werken met garens in verschillende diktes. Zo zijn er zeer dunne, naaldachtige haaknaalden, bijvoorbeeld een maat 2,25 mm voor het haken met dunne kantgarens, maar er bestaan ook zeer dikke haaknaalden met een doorsnee van wel 40 mm, voor het haken met dik T-shirtgaren of andere extreem dikke garens. Haaknaalden worden vaak gemaakt van aluminium of staal, maar er bestaan ook zachte, ergonomische exemplaren en prachtig gevormde haaknaalden van bijvoorbeeld bamboe. De grotere haaknaalden (maten 12-40 mm of nog groter) worden meestal gemaakt van plastic of hout. In Nederland en België staat de maat op de handgreep aangegeven in millimeters, maar je kunt ook Engelse of Amerikaanse haaknaalden tegenkomen waarop de maat met een cijfer of letter staat aangegeven. Deze maten zul je vaak op internet tegenkomen, in Engelse haakpatronen of op blogs bijvoorbeeld.

DE JUISTE MAAT HAAKNAALD KIEZEN

Dit is eigenlijk vrij eenvoudig. Ten eerste staat in het patroon de maat haaknaald aangegeven voor het gebruikte garen en ten tweede kun je op de wikkel van het garen kijken (zoek naar het symbooltje met gekruiste breinaalden of een haaknaald). Dit zijn echter algemene richtlijnen en misschien gebruik jij liever een iets grotere of kleinere maat haaknaald.

De tabel hiernaast geeft een overzicht van de verschillende maten voor haaknaalden zoals deze wereldwijd worden gebruikt. In de eerste kolom staan de maten in millimeters, zoals we die in Nederland en België gebruiken. In de tweede kolom staan de maten zoals deze in het Verenigd Koninkrijk worden gebruikt, hoewel ze ook daar steeds vaker de metrische maten aanhouden. In de derde en laatste kolom vind je het maatsysteem dat in de Verenigde Staten wordt gebruikt. Deze tabel kan van pas komen als je bijvoorbeeld bij de kringloopwinkel een koker met haaknaalden in afwijkende maten tegenkomt, of als

je op internet een mooi patroon vindt waarin de maat haaknaald niet met millimeters staat aangegeven. In Amerika wordt de maat van haaknaalden doorgaans met een cijfer of letter aangegeven; een Amerikaanse haaknaald '6' of 'G' komt bijvoorbeeld overeen met onze maat 4 mm.

Het kan erg leuk zijn om met de afmetingen van sommige projecten te spelen – neem bijvoorbeeld een patroon voor een delicaat kanten kleedje en gebruik in plaats van fijn katoen een extreem dik garen en een zeer grote haaknaald. Dat geeft vast een bijzonder resultaat. Voor de projecten in dit boek heb je haaknaalden in diverse maten nodig, dus is het de moeite waard om te investeren in een goede selectie of een setje.

OMREKENTABEL HAAKNAALDEN

Opmerking: deze tabel is enkel een richtlijn. De maat kan per fabrikant verschillen.

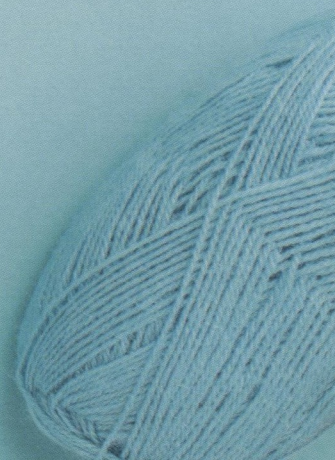

mm	Verenigd Koninkrijk	Verenigde Staten
2	14	-
2,25	13	1/B
2,5	12	-
2,75	12	2/C
3	11	-
3,25	10	3/D
3,5	9	4/E
3,75	-	5/F
4	8	6/G
4,25	-	-
4,5	7	7
5	6	8/H
5,5	5	9/I
6	4	10/J
6,5	3	10.5/K
7	2	-
8	0	11/L
9	00	13/M/N
10	000	15/N/P
12	0000	16/P/Q
15	-	19/Q
16	-	Q
19	-	35/S
20	-	36
25	-	50/U
40	-	-

BASIS STEKEN

Als je wilt haken, zul je de basissteken moeten beheersen. In dit gedeelte vind je alles wat je nodig hebt om deze essentiële steken te maken.

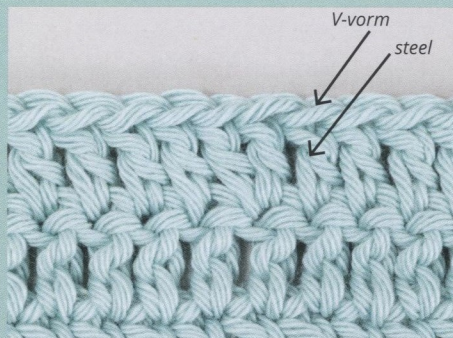

ANATOMIE VAN EEN STEEK

Hoge en lage steken bestaan grotendeels uit dezelfde elementen, dus is het handig om ze te kunnen onderscheiden als je de steken wilt maken. Hier zien we een voorbeeld volledig in stokjes.

V: als ze klaar zijn, hebben alle steken een V-vorm aan de bovenkant die in tegengestelde richting wijst van hoe de steken zijn gehaakt. Deze V-vorm bestaat uit twee lussen, eentje aan de voorkant (naar je toe) en eentje aan de achterkant. Tenzij in het patroon anders staat aangegeven, worden alle steken gemaakt door de haaknaald onder het v'tje aan de bovenkant van de steek door te steken.

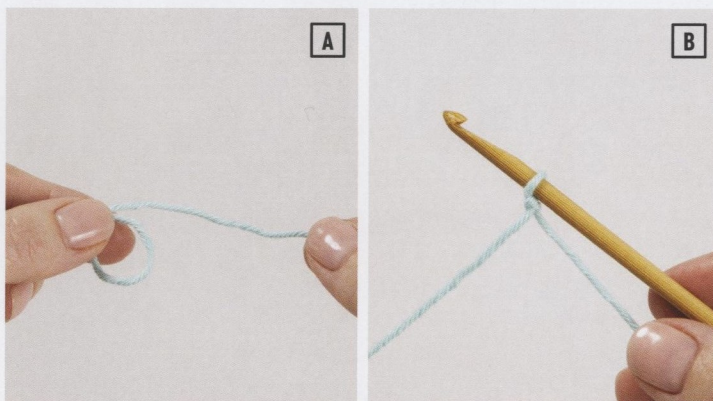
Steel: dit is de 'romp' of 'staander' van de steek. Hoge steken hebben langere stelen dan lage steken.

SCHUIFKNOOP

Een schuifknoop vormt de eerste steek van de meeste haakprojecten. Er zijn verschillende manieren om een schuifknoop te maken, maar dit is de eenvoudigste.

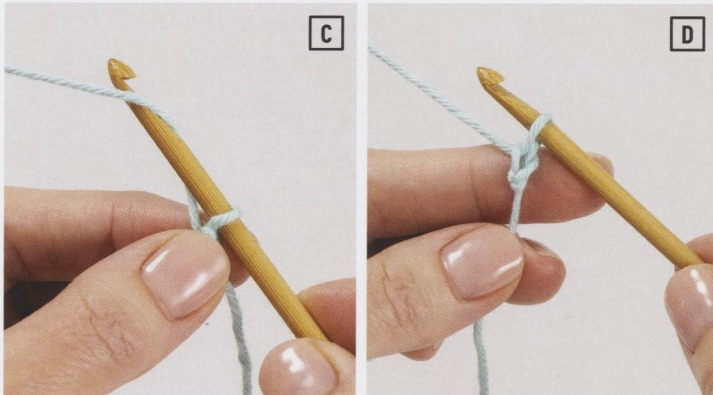
1. Maak een lus vlak bij het eind uiteinde van de bol garen, zodat er een draadeinde blijft hangen. Houd de cirkel vast waar de draden overlappen (A).
2. Trek met de vingers van je andere hand een lus door de cirkel en plaats deze op de haaknaald. Je kunt aan het draadeinde trekken om de schuifknoop te sluiten (B).

LOSSE (L)

Een ketting van lossen is heel praktisch en je kunt hem zo kort of lang maken als nodig is. Als je in toeren haakt, is het de basis van je haakwerk en bij decoratieve projecten kunnen lossen worden gebruikt voor driedimensionale vormen en bijzondere open ruimtes.

1. Maak eerst een schuifknoop met het garen, zet deze op de haaknaald en trek de knoop aan (A en B).
2. Draai de haak zodat je het garen vanaf de achterkant over de haaknaald naar voren leidt en onder de punt van de haak door (dit noemen we een 'omslag') (C).
3. Pak het garen op met de punt van de haaknaald en trek het door de lus die al op de haaknaald staat om de losse af te maken (D).
4. Herhaal stappen 2 en 3 om zo veel lossen te maken als nodig is.

HALVE VASTE (HV)

Deze steek heeft nauwelijks hoogte en is handig om de haaknaald mee naar een nieuwe plek te verplaatsen of om steken mee te verbinden. Je kunt hem ook gebruiken om te borduren op het haakwerk.

1. Steek om een halve vaste te maken de haaknaald in de steek en maak een omslag (E).
2. Trek het garen door de steek **en** de lus op de haaknaald om de steek af te maken (F).

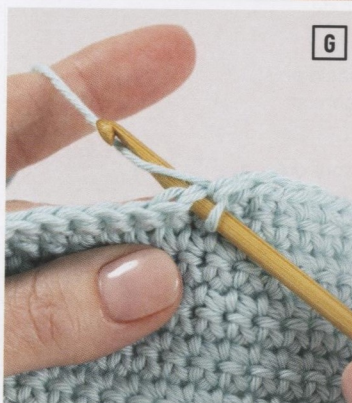

VASTE (V)

Een vaste is een stevige, dichte steek die zeer geschikt is voor projecten waarbij de steken dicht tegen elkaar aan moeten komen.

Haak je heen en weer, in toeren, maak dan 1 keerlosse (zie Basissteken: Keerlossen/beginlossen); deze telt niet als een steek.

1. Steek voor een vaste de haaknaald in de steek en maak een omslag (G).
2. Trek het garen door de steek (2 lussen op de haaknaald) (H).
3. Maak weer een omslag (I).
4. Trek het garen door beide lussen om de steek af te maken (J).

De vaste is de basissteek voor amigurumi – de Japanse kunst van het haken van kleine, gevulde voorwerpen

BOORDSTEEK EN KABELS HAKEN

De meeste mensen associëren boordsteek en kabels met breien, maar je kunt met een haaknaald soortgelijke effecten bereiken. Zo kun je elastische boorden haken langs kledingstukken en prachtige verticale textuurpatronen toevoegen aan zo ongeveer elk gewenst project. Je zult ervan versteld staan hoe eenvoudig het is om boordsteek te haken. Voor het haken van kabelpatronen komen de schematische tekeningen van pas.

VOORBEELD BOORDSTEEK

VOORBEELD KABEL

BOORDSTEEK

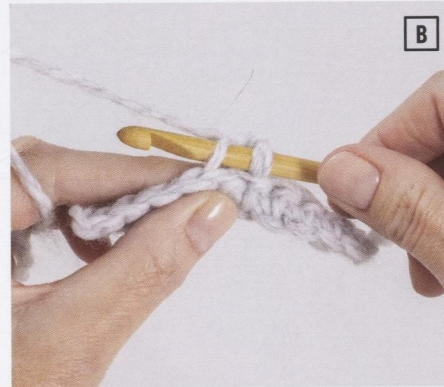
Boorden zijn een belangrijk element bij de constructie van kleding; deze randen sluiten aan tegen het lichaam, zijn elastisch en veren na het uitrekken weer terug naar hun oorspronkelijke vorm. De technieken die je nodig hebt om boordsteek te haken ken je vast al. De effectiefste methode is het haken van toeren in de achterste lussen van de steken (zie Basissteken: Haken in de achterste lussen/ in de voorste lussen). Voor een gelijkmatig en elastisch haakwerk zijn korte steken de beste keuze.

VERSCHILLENDE SOORTEN BOORDSTEEK

Op het voorbeeld hiernaast zie je drie verschillende soorten boordsteek, maar voor elke variant zijn de steken in toeren gehaakt en in de achterste lussen. Je kunt zien dat je met halve vasten (links) een zeer dicht en compact boordsteekpatroon maakt, dat nog het meest doet denken aan gebreide boordsteek, terwijl bij het gebruik van iets hogere steken een lossere, minder formele stijl ontstaat.

BOORDSTEEK HAKEN

1. Haak een basisketting van losse met een lengte gelijk aan de gewenste **hoogte** van de boord die je wilt maken (A).
2. 1 l, keer het werk, haak dan in elke st de door jou gekozen steek, keer (B).
3. Haak nu de steken IAL en ga verder met haken tot de boord de gewenste **lengte** heeft, zodat hij rondom je project past (C).

Boordsteek is elastisch, dus maak de boorden bij voorkeur aan de strakke kant, want na verloop van tijd zullen ze vanzelf iets lossere worden.

KABELS

Kabels worden gebruikt als decoratie en ze vormen een verhoogd patroon waarbij kolommen van steken om elkaar heen lijken te draaien. De patronen kunnen er complex uitzien, maar laat je hierdoor niet afschrikken, want ze worden eenvoudigweg gemaakt door reliëfsteken over langere steken heen te maken (zie Basissteken: Reliëfstokje voorlangs).

KABEL MAKEN

Haak 16 l.

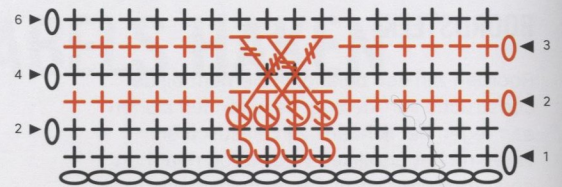
Toeren 1 en 2: 1 l (telt niet als een steek), 1 v in elke st, keer. (A)

Toer 3: 1 l, 6 v, 4 relstk-VL (rondom st 2 toeren direct naar onderen), 6 v, keer. (B en C)

Toer 4: 1 l, 1 v in elke st, keer.

Toer 5: 1 l, 6 v, sla 2 st over, 2 reldstk-VL (rondom relstk-VL twee toeren naar onderen), ga dan terug en haak over de 2 overgeslagen st heen: 2 reldstk-VL (rondom 2 relstk-VL 2 toeren naar onderen), 6 v, keer. (D, E en F)

SCHEMATISCHE TEKENING VOORBEELD MET KABEL

Toer 6: herh **toer 2**.

Toer 7: herh **toer 3**.

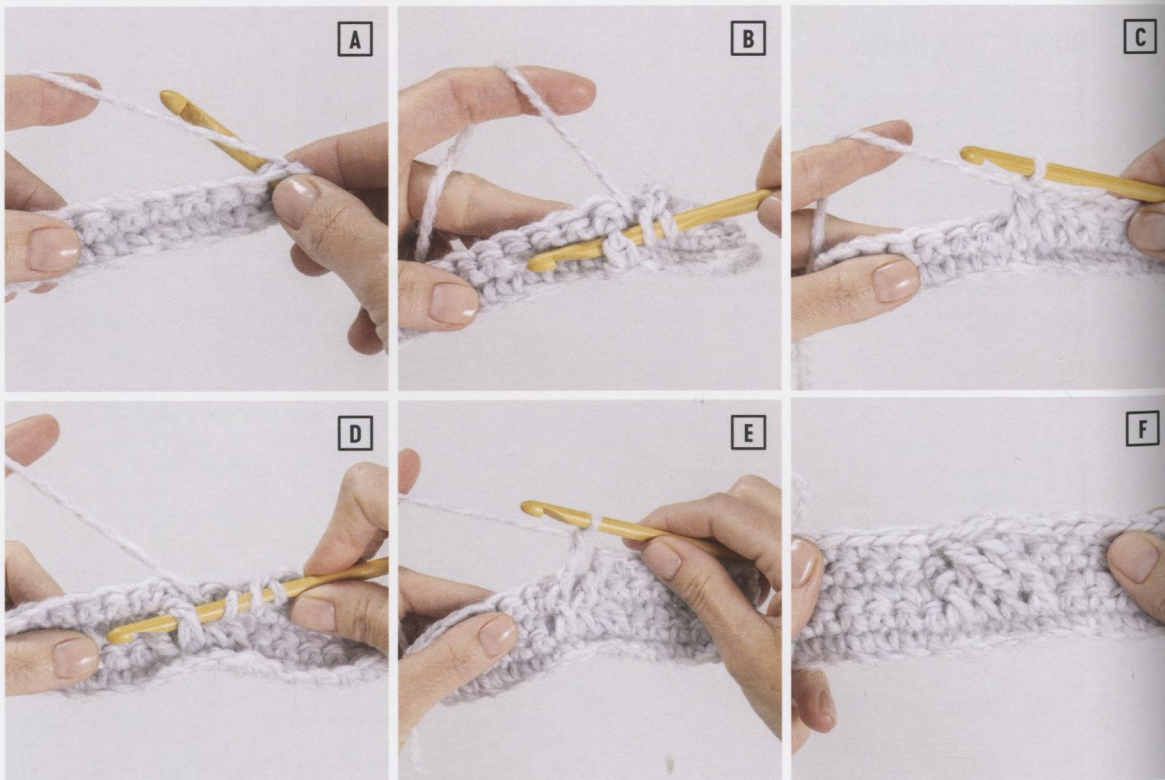
Toer 8: herh **toer 2**.

Toer 9: herh **toer 5**.

Toeren 10-17: herh **toeren 6-9** twee keer.

Toer 18: herh **toer 6**.

Je kunt ook verder gaan en **toeren 6-9** herhalen, tot de kabel de gewenste lengte heeft, en dan eindigen met een toer 6.

TOEGEWIJDE KABEL

